

Vanaf eind dit jaar vereenvoudigt het Europese betalingsbevel de incasso van grensoverschrijdende civiele vorderingen. Murk Muller bespreekt de gunstige ervaringen met een vergelijkbare procedure in Duitsland.

Sneller incasseren over de Europees betalingsbevel

Murk Muller

Rechtsanwalt te Berlijn, advocaat te Rotterdam

Langzamerhand wordt ook buiten kringen van ingewijden bekend dat er een Europese incassoprocedure komt.¹ Vanaf 12 december 2008 kan het Europese Betalingsbevel (EBB) worden gebruikt voor incasso van vorderingen tegen buitenlandse partijen. Omgekeerd kunnen Nederlandse partijen vanaf die datum met een EBB van een buitenlandse crediteur worden geconfronteerd. Dit alles op basis van een Europese Verordening², die geen Richtlijn is, dus geen beleidsmarge kent. Op deze direct bindende regelgeving kan elke burger en elk bedrijf vanaf

12 december 2008 zich beroepen. Nederland moet ervoor zorgen dat op die datum het formulier waarmee een EBB aangevraagd wordt, bij de rechter ingediend kan worden en dat de Nederlandse rechter een EBB kan uitvaardigen. Aan de uitvoeringswet die een en ander in het Nederlandse procesrecht inbedt, wordt gewerkt. Het wetsvoorstel ligt op dit moment bij de Raad van State.³

'Europese titel'

De EBB-procedure lijkt bijzonder veel op het Duitse *Mahnverfahren*, maar is wat eenvoudiger omdat het *Mahnbescheid*, een voorafgaande rechterlijke aanmaning, wegvalt en er meteen een *Vollstreckungsbescheid*, te weten het EBB, door de rechter wordt afgegeven. Het EBB kan gelijkgesteld worden met een verstekvonnis, een titel die ten uitvoer gelegd kan worden als de debiteur/verweerder niet binnen dertig dagen na betekening of kennisgeving van het betalingsbevel een

verweerschrift indient. Het verschil is dat de titel niet tot de nationale grenzen van de EBB-rechter beperkt is, maar als 'Europese titel' geldt. Zonder exequatur kan het EBB door heel Europa, zonder verdere tussenkomst van een rechter, direct door een deurwaarder ter plaatse van de debiteur (of waar zich dan ook vermogensbestanddelen bevinden) ten uitvoer worden gelegd. Het EBB is een nationaal verstekvonnis inclusief Europese Executoriale Titul (EET).

De crediteur vult een formulier in van 4½ pagina's, grotendeels met voorgedrukte keuzemogelijkheden, ondertekent het en dient het in bij de EBB-rechter.⁴ De rechter kijkt of het formulier juist ingevuld is en vaardigt dan het EBB

1 Eerder heeft Mirjam Freudenthal in dit blad over de komst van de Europese incassoprocedure bericht: *Advocatenblad* 2007-2, p. 58-60; zie ook Xandra E. Kramer, *NJB* 2006, p. 1565-1569 en ook van haar hand: 'Eenvormige Europese procedures voor de inning van vorderingen', in: *Studiekring Offerhaus* nr. 11, Kluwer, Deventer, 2007.
2 Verordening (EG) nr. 1896/2006, 12 december 2006, Europese betalingsbevelprocedure.

3 De auteur heeft in dit artikel geprobeerd zoveel mogelijk rekening te houden met wat hij over (de strekking van) het ontwerp te weten is gekomen (red.).

4 Wellicht zal de Rechtbank Den Haag als feitelijk verwerkende instantie van de EBB aanvragen aangewezen worden. Een 'centrale EBB-instantie' hoeft niet per se een ingreep in de nationale bevoegdheidsregels te betekenen. In Duitsland is in de meeste steden met meerdere *Amtsgerichten* (vergelijkbaar met de kantonrechter) één *Amtsgericht* als centraal *Mahngericht* aangewezen. Het als centrale *Mahngericht* aangewezen gerecht kan en mag afwijken van de in de wet aangewezen bevoegde rechter. 'Centraal' heeft dus alleen een praktische betekenis en maakt geen inbreuk op de relatieve bevoegdheid.

Foto: Nina Dermawan *Dermawan*

grenzen

uit. Dertig dagen na betekening kan het EBB, als een in kracht van gewijsde gegaan vonnis waartegen geen hoger beroep mogelijk is, ten uitvoer worden gelegd. Zo eenvoudig is het, tenzij verweerder het verweerformulier⁵ ondertekent en binnen dertig dagen indient bij de EBB-rechter. In dat geval komt er een hoofdprocedure, alsof er geen EBB-procedure bestaan heeft.

Simpel

Om in aanmerking te komen voor het EBB moet de vordering in geld kunnen worden uitgedrukt.⁶ Verklaringen voor recht, ge- of verboden, vorderingen tot afgifte: ze horen niet thuis in de EBB-procedure.

Er is geen limiet aan de hoogte van de vordering. Een schadevordering van

5 Het standaard verweerschrift hoeft niet gemotiveerd te worden. De verweerder hoeft alleen maar op het meegestuurde formulier het zinnetje 'Ik dien hierbij een verweerschrift in tegen het op 12/12/2008 uitgevaardigde Europees betalingsbevel' te ondertekenen en dat formulier binnen dertig dagen aan de EBB-rechter terug te sturen.

6 Art. 4 EBB-Verordening.

€ 10 miljoen kan evengoed en op dezelfde manier aanhangig worden gemaakt als een vordering van € 89,73 van een postorderbedrijf. Met enkele uitzonderingen kan elke opeisbare civielrechtelijke vordering met het EBB worden geïnd.⁷

De internationale rechterlijke bevoegdheidsregels, met name de EEX-voorschriften,⁸ blijven van kracht. Soms zal voor de vordering tegen een buitenlandse debiteur de Nederlandse rechter (mede)bevoegd zijn, soms alleen de buitenlandse rechter. Maar men kan met een en hetzelfde verzoekformulier bij alle Europese rechters terecht. De stap over de grens wordt dus veel eenvoudiger.

Er bestaat geen verplichte procesvertegenwoordiging, de crediteur mag zich wel laten vertegenwoordigen.

7 De uitzonderingen zijn te vinden in art. 2 lid 2 EBB Verordening, o.a. op het gebied van familie-recht, erfrecht, faillissement en onrechtmatige daad.

8 Verordening (EG) nr. 44/2001. Een verscherping kan evenwel voor vorderingen tegen een consument volgen uit art. 6 lid 2 EBB-Verordening.

De EBB-procedure leent zich voor vergaande systematisering en automatisering. Online, papierloos, indienen van het verzoek zullen regel worden. Ook het innen van een grote hoeveelheid kleine vorderingen wordt door het EBB economisch aantrekkelijker.

Tegenwerpingen weerlegt

Aan de hand van ervaringen met het *Mahnverfahren* in Duitsland kunnen enkele voor de hand liggende tegenwerpingen worden besproken.

* 'Als het zo makkelijk is om een executoriale titel te krijgen, dan ligt misbruik op de loer.'

In Duitsland en Oostenrijk is het *Mahnverfahren* sinds decennia de meest gevolgde procedure. Misbruik zal ongetwijfeld ook voorkomen, maar ik ben het nog nooit tegengekomen en heb nooit collega's over misbruik horen spreken. Blijkbaar is het eventueel misbruik zo beperkt dat er geen reden is aan het *Mahnverfahren* te twijfelen. Hetzelfde geldt voor de EBB-procedure.

* 'Als het zo makkelijk is om een executoriale titel te krijgen, hebben de cliënten ons niet meer nodig om zo'n formulier in te vullen.'

De praktijk leert dat van de Duitse verzoekschriften voor het *Mahnverfahren* het overgrote gedeelte wordt ingediend door professionele incasseerders, dat wil zeggen advocaten, incassobedrijven en juridische afdelingen van grote ondernemingen.⁹

* 'Als het zo makkelijk is om verweer te voeren, zullen weinig betalingsbevelen stand houden.'

In Duitsland worden per jaar 9,3 miljoen *Mahnverfahren* aanhangig gemaakt,¹⁰ die tot 6,5 miljoen executoriale titels leiden.

.....

⁹ Per 1 juli 2008 wordt in Duitsland het beruchte *Rechtsberatungsgesetz*, dat aan advocaten een verregaande monopolie verschaft, door het liberalere *Rechtsdienstleistungsgesetz* afgelost. Tot nu toe is de handtekening van een Rechtsanwalt vaak nog onontbeerlijk voor het *Mahnverfahren*.

¹⁰ Zie http://www.mmrecht.com/inkasso/artikelkoeleman_nl.htm@statistiek.

Het totaal aantal civielrechtelijke procedures in eerste instantie is niet meer dan 2 miljoen. Bij het *Amtsgericht* Berlin Wedding, waar alle *Mahnverfahren* van buitenlandse crediteuren samen komen, wordt in 80 procent van de aangevraagde *Mahnbescheiden* geen verweer gevoerd. In 80 procent van de gevallen levert het *Mahnverfahren* dus een geldige executoriale titel op. Ook het EBB is niet op voorhand te diskwalificeren als onbruikbaar omdat het verweer te gemakkelijk zou zijn.

Aflossing incasso-kort geding

Voorlopig geldt het EBB alleen voor grensoverschrijdende vorderingen, waarbij crediteur en debiteur zich in twee verschillende EU-landen bevinden. De Europese Commissie wil dat de procedure ook voor vorderingen binnen nationale grenzen gaat gelden. Als het EBB eenmaal in Nederland geaccepteerd is, dan zal het niet lang duren eer het EEB het incasso-kort geding gaat aflossen.

Advocaten die willen warmlopen voor het EBB, kunnen binnenkort deelnemen aan de forumsite www.incassokring.nl die in ontwikkeling is voor de verschillende beroepsgroepen die zich met incasso bezighouden. De site wordt gebouwd in nauw overleg met onder meer de specialistenvereniging van Incasso- en procesadvocaten (VIA) en de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG).

.....
(advertenties)

**het
amsterdams
adr instituut**

Beroepsopleiding tot ADR-Specialist/Legal Mediator

- Inzicht verwerven in andere methoden van conflict-oplossing dan rechtspraak?
- Uzelf ontwikkelen tot een professionele legal mediator die de juridische aspecten van de diverse conflict-oplossingsmethoden kent?
- Uw vaardigheden in onderhandelen en interveniëren versterken?
- Partijen begeleiden door coaching en empowerment?

U leert het in de 21-daagse door het NMI erkende Beroeps-opleiding tot **ADR-Specialist/Legal Mediator**. Voor juristen met minimaal 5 jaar werkervaring.
Start: 9 oktober 2008 en 5 maart 2009.

Voor meer informatie en inschrijving:
www.adrinstituut.nl
Telefoon: 020-525 37 49
E-mail: adr-fdr@uva.nl

Neem een voorsprong in ontwikkeling en ervaring!

TER OVERNAME AANGEBODEN

**GOED GEOUTILLEERD
ADVOCATENKANTOOR IN UTRECHT**

Alle reacties worden met de hoogst mogelijke discretie behandeld.

Uw reactie kunt u onder nummer 7874 zenden aan:

Bureau BDM B.V.
Steekterweg 80G
2407 BH Alphen aan den Rijn

**TOGA
atelier**

Schout & Katsantonis

www.toga.net

- Rijksleverancier
- Toga's op maat van eerste kwaliteit stof
- Korte levertijd
- Bef cadeau bij bestelling toga

Industrieweg 51 3044 AS Rotterdam
Tel. 010 - 245 07 66 Fax 010 - 245 07 67